

Pårørendepolitik i Psykiatrien Region Sjælland

Formål

Psykiatrien Region Sjælland har udarbejdet en pårørendepolitik, som har til formål at skabe et godt samarbejde med pårørende til psykisk syge.

Politikken skal sikre, at pårørendes viden og indsigt bliver medinddraget så tidligt som muligt i et behandlingsforløb, samt at pårørende bliver informeret. Politikken skal endvidere sikre, at det sker i den udstrækning patienten og de pårørende ønsker det.

Politikken gælder for alle ansatte i Psykiatrien Region Sjælland, der er involveret i behandling af patienter, og den omfatter patienter og pårørende, der modtager psykiatriske sundhedsydelse i Psykiatrien Region Sjælland.

Ved pårørende forstås en person, som kender patienten godt. Pårørende kan være ægtefælle, samlever, børn, kæreste, forældre, søskende, nær ven/veninde, kollega, nabo eller andre, som patienten har tillid til.

Der er særlige tilbud til børn af psykisk syge forældre, og der er udarbejdet instrukser på området gældende for Psykiatrien Region Sjælland.

Indhold

Mødet mellem de pårørende og personalet

Med Psykiatriplanen i Region Sjælland er der vedtaget et værdigrundlag for behandlingen. Af værdigrundlaget fremgår det bl.a., at psykiatrien skal være brugerstyret. Det betyder, at der skal ske høj grad af samarbejde, medinddragelse og information af patienter og pårørende i behandlingsforløbene.

Det kan ske ved, at pårørende informeres og medinddrages i behandlingsforløbet i det omfang, patienten og de pårørende ønsker det. Psykiatrien Region Sjælland mener, at pårørende er en væsentlig del af et menneskes netværk, som kan være særligt betydningsfuldt for patienter med sindslidelser.

Personalet skal gøre en aktiv indsats for at skabe positive relationer og udvikle samarbejdet med pårørende. Samarbejdet med pårørende stiller krav til medarbejderne om, at de skal være opmærksomme på løbende at indgå i en lyttende dialog med de pårørende.

Forudsætningen for et godt samarbejde med pårørende er, at personalet:

- Møder pårørende med respekt og ligeværd.
- Betragter pårørende som en ressource.
- Anerkender, at pårørendes viden om patienten er vigtig og betydningsfuld.
- Tilstræber at imødekomme pårørendes behov for viden om sygdom og behandlingsmuligheder.
- Anerkender, at relationen mellem patienterne og deres pårørende er vigtig.
- Er opmærksom på, at pårørende kan have brug for støtte.

Pårørende som samarbejdspartner i psykiatrien

Pårørendes mulighed for at indgå i samarbejde med personalet vil være forskelligt, ligesom pårørendes behov for støtte vil være forskelligt og afhænge af den konkrete situation.

Tavshedspligten

Samarbejdet mellem pårørende og personale vil altid være underlagt lovgivning om tavshedspligt. Tavshedspligten betyder, at personalet ikke må videregive oplysninger om et patientforløb, uden at patienten har givet samtykke til det.

I særlige situationer kan personalet videregive oplysninger til pårørende, når de f.eks. handler i berettiget varetagelse af patientens tarv.

Personalets roller og ansvar

Når en patient indgår i et behandlingsforløb, er det personalets ansvar at indhente patientens samtykke til pårørendeinddragelsen.

Alle i personalegruppen er forpligtiget til at være opsøgende og imødekomende overfor pårørende, og det er vigtigt, at personalet medinddrager de pårørende tidligt i forløbet.

Selvom det kan have stor betydning, at de pårørende inddrages, har patienten ret til selv at bestemme hvilke pårørende, der skal inddrages, og hvor meget de skal vide om behandlingsforløbet. Personalet skal løbende gøre en indsats for at motivere patienten til at give samtykke.

Hvis patienten ikke giver samtykke

I situationer hvor patienten ikke giver samtykke til, at pårørende inddrages, skal personalet være fleksibelt ved at støtte og informere uden at bryde tavshedspligten.

Personalet må gerne modtage oplysninger fra pårørende om erfaringer og oplevelser, som pårørende og patienten har haft.

Personalet må gerne give generelle informationer vedrørende sygdom, sundhedsfaglige muligheder og socialpsykiatriske støtteforanstaltninger og kan henvise pårørende til PsykInfo, frivillige organisationer og selvhjælpsgrupper.

Ansvarsforhold

Distriktsledelsen/afdelingsledelsen og afsnitsledelsen har ansvar for, at politikken bliver kendt og implementeret i eget distrikt/afdeling/afsnit.

Personalet har ansvar for at arbejde efter pårørendepolitikken, og gøre patienter og pårørende bekendt med den.

Referencer

[DDKM standard 2.1.3](#) Pårørendes inddragelse i patientbehandlingen (3/4).

Regler om sundhedspersoners tavshedspligt og videregivelse af helbredsoplysninger m.v. til pårørende er omfattet af Sundhedsloven, [Lovbekendtgørelse nr. 95 af 07.02.08](#), kapitel 9 om patientens retsstilling.

Sundhedsstyrelsens [bekendtgørelse nr. 665 af 14. september 1998](#) omhandler information, samtykke og videregivelse af helbredsoplysninger m.v.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet [Vejledning nr. 161 af 16. september 1998](#) om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger m.v.

Sundhedsstyrelsen har lavet [Vejledning nr. 9494 af 4. juli 2002](#) om sundhedspersoners tavshedspligt, dialog og samarbejde med patienters pårørende.

[Straffelovens](#) §§152-152f foreskriver tavshedspligt for bl.a. offentligt ansatte.